

22 юли 2022 г. • година XII • брой 284

Акционти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

ПОРЕДНО УВЕЛИЧЕНИЕ НА РАБОТНИТЕ ЗАПЛАТИ В „АРСЕНАЛ“

гласно договореностите със синдикатите, се увеличава сумата за т.нар. отдалеченост от 150 до 250 лева. Това се отнася за основни работници, работещи на сдължност на заплащане; основни работници на повременна система на заплащане; както и за спомагателни работници, които са избрани в специално приложение към Заповедта. Приложението включва 10 позиции: електроизграждач, електромонтор, електромонтор изграждане, поддръжка, ремонт на електрически линии и мрежи, електромонтор подстационар, електрончик, механик промишлено оборудване, монтор поддръжка инсталации и оборудване, монтор електронно-производствено оборудване, монтор металообработващи машини, оксигенни-газозаварчици.

Поредно, но не последно за 2022 година, увеличение на работни заплати ще има в „Арсенал“ АД, считано от 1 август 2022 година. За това се договориха ръководството на дружеството и фирмите синдикални организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Това е третото поредично увеличение на работните заплати за последните 3 месеца – първите две увеличения бяха съответно от 1 април и от 1 май т.г. Поредното повишение на трудови възнаграждения в „Арсенал“ се определя от стабилното финансово състояние на дружеството и осигурените договори за минимум две години напред.

Със заповед на Генералния директор на „Арсенал“ АД инж. Николай Ибушев, съ-

варчик, електромонтор, електромонтор изграждане, поддръжка, ремонт на електрически линии и мрежи, електромонтор подстационар, електрончик, механик промишлено оборудване, монтор поддръжка инсталации и оборудване, монтор електронно-производствено оборудване, монтор металообработващи машини, оксигенни-газозаварчици.

Освен увеличението на средствата за отдалеченост, се въвежда и един допълнителен стимул за присъствие и трудова дисциплина в размер на 150 лева. Той се отнася отново за основни работници на сдължност на заплащане, основни работници на повременна система на заплащане и за изброяните 10 професии.

И още една добра новина, свързана с доходите на арсенала – актуализира се и категоризацията на всички цехове в дружеството. На база резултатите от тази категоризация се променят и някои основни договорени работни заплати на ръководители на обособени производства, начальник-цехове, начальници на участници и звена, начальник-сменни.

Всичко това показва, че голяма част от работещите в споменатите категории и професии, извън договорените работни заплати и заработка, получават допълнително до 400 лева отгоре. В тези суми не влизат ваучерите за храна от 200 лева, премиите на база месечна заработка, заплащането за придобит трудов стаж и професионален опит, допълнителните премии, съгласно вътрешните правила в дружеството.

С всички тези действия ръководството на „Арсенал“ цели да се постигне увеличение на доходите на работещите във фирмата. Наред с това, „Арсенал“ АД е дружество, което раз развива мащабна социална политика. Освен ваучерите за храна, които от 1 април 2022 г. са 200 лева месечно, а за Великден, Коледа и Празника на „Арсенал“ са в двоен размер, дружеството предоставя редица социални придобивки на работещите. Осигурени са столово хранене с поевтиняване на храната от 65%, безплатна почивка на море на база All Inclusive, безплатен транспорт за пътуващите арсеналици от други градове, грижа за децата на младите семейства в заводската детска градина, здравеопазване, възможност за обучение, повишаване на квалификацията и кариерно развитие чрез фирмения Стипендантска програма, различни инициативи в сферата на спорта и културата, насочени към многохиляден колектив. Всичко това означава грижа за всеки работник, специалист и служител на дружеството.

Юлия Младенова

Перфектните очила за теб! Оптика „Новий зир“

- Безплатен преглед при записване;
- 50% намаление на всички видове диоптрични очила.
- Високо качество и богат избор;
- 30% намаление на слънчеви очила.
- Съвременен дизайн, оригинални и стилни;
- 2 години гаранция.

Необходимост и удоволствие – само в Оптика „Новий зир“:
Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, до „Арсенал“; тел. 0431/54018
Очакваме Ви всеки делничен ден от 10 до 18 часа!

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Работно време:
от 12.00 до 24.00 часа
(без почивен ден/)

Ресторант Орешака Казанлък

„Арсенал“ АД предлага работа:
На страници 4 и 5

| МОТИВИРАЙТЕ
своите служители, клиенти и партньори

Баучер Храна[®]
Ticket Compliments[®]

Ticket
Compliments[®]

Compliments[®]
www.edenedred.bg

Edenedred България Тел: +359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

ЧАСЪТ НА ПРОФСЪЮЗНИТЕ ВЕТЕРАНИ: ВИНАГИ ИНТЕРЕСНО

Групата от десетина, а някои и повече, ветерани си има своя „тамада“. Ролята на водещ събрите неизменно, но категорично дадена от всички, е за Ганчо Лазаров, три години в края на 1970-те, лидер на цялата арсеналска организация. Политикономист от старата школа, той не спира да анализира обществените процеси, да търси решения за проблемите, въпреки ясното съзнание, че нищо не зависи от него. Това не значи, че не е прав, не значи, че казаното от него тук не се спори, коментира и разнища от край до край. Без празни думи, с аргументи и факти през икономическата терминология. Защото тук са опитни плановици, специалисти по икономика на труда, завеждащи заводски производствени отдели, хора, преминали по цялата управлена стълбица на „Арсенал“: началник-цеховия, ръководители на отдели, директори и дори „спецове“ от общинско ниво.

За професионалния си опит „изпечените“ кадри не говорят току-така

Самохвалство няма. Знаенето често се чете само по тънките говорещи усмивки, стане ли дума за днешния хаос в държавата ни.

Точно такава силно смислената, но великолудна ирония тече през малкото думи на Тома Брайков, някогашен зам.-директор по икономическите въпроси на Завод 5, профпредседател, част от актива на Комбинатската профкомитет. Човек с висока експертиза в изготвянето на КТД, със старт на програмист в ЕИЦ и ТРЗ и стаж изцяло в „Арсенал“, той не крие, че арсеналци – „бивши и настоящи“, чувства близки и се радва, че с тях има само приятелства и никакви врагове. „Всички са ми приятели,уважавахме се и продължаваме да се уважаваме!“, споделя той.

Брайков много не говори, но думата му е „на място“. Водят го шеф на групата, обаче той прехвърля лидерството към Ганчо Лазаров. И двамата са

всички.

Кольо Тодоров тачат като доайен. Някога зам.-началник на нитроглицерииновото производство, до

те за отдых, каквото имал всеки завод. В тежките кризисни години на новото време повечето от тях са загубени за „Арсенал“, но

ма. За финансирането понякога се води и тежка борба с централната власт. Така за базата в Ясеново, след силно настояване, средства се отпускат и от Централния профсъюз у нас. „Нямаше арсеналец, който да поискава почивка и тя да не му бъде някъде осигурена“, подчертава Лазаров. Ползват се не само морската станция на Несебър, която няма как да покрие всички нужди. Работи се по договор за квартири, за ползване на чужди бази, предимно в планините. Тук ветераните отдават почит на покойния шеф на арсеналското Почивно дело, Стайко Чайев...

„Някога Профсъюзите бяха зачитани от всички и имаха големи пълномощия да решават всички проблеми на хората, които и затова много

познанствата му като лидер на Комсомола в комбината и зам.-директор в Главна дирекция по почивното дело, е отличен повод за спомени и дискусии. Този път липсва и Емилия Кънева, профпредседател на Завод 8.

Дългогодишен арсеналски журналист, Янка Спасова, някогашен председател на Профкомитета в Главна дирекция, помага с факти. Припомня имена на активистите – Вера Араудова, Събка Христова, двете Марии, Дечко Станчев – водещ организираща в Завод 6, Динко от Завод 7, Таня Маринова, отговорящият за Производствен отдел Колю Гитев. Всички те, наследници на пионерите на арсеналското социално дело – Денcho Димитров и Ганчо Стойчев.

Тези хора има какво да ка-

пенсионирането си през 1988 г. той е начело на профсъюзите в „тройката“ – Завод 3.

Тук всички са равни

С усещането за равнопоставеност дузината профкомитетски хора са тук най-вече като човеци, милиещи един за друг – за здравето и семействата си. Към срещите „дърпа“, разбира се, и тръпката „социални въпроси“. Връзка с „Арсенал“ държат през постоянните контакти с лидера на КНСБ в оръжейницата Атанас Бозов. Той ги информира за всичко, знаят фирмени събития, споделят успехите. В този синдикален дух те организират и годишните си срещи, последната – преди месец, през юни. Там идват повече профсъюзни деятели от онова време. Като Николина Йорданова, пътуваща чак от Бургас, или Донка Диковска и Божана Драганова – от по-близките Павел Баня и Ръжена.

Славните времена

Групата „Четвъртък – 11.00“ е горда със съвръ-

шопените остават: хижата на Завод 1 на Ясеново, Пощината база на Тъжа, новата над Горно Изворово, станцията на Завод 2 на вр. Столетов /Шипка/, на Завод 5 – над Скобелево, базата на Селце... Оръжейничата плаща по договори за пионерски лагер на Поморие, здравното обслужване във ВМА – София, където можел да постъпи всеки арсеналец, балнеолечението и двуседмичната реабилитация след тежко боледуване на Хисар и по споразумението с ДЗС – Айтос. Има собствен заводски санаторий на Овощник за всеки арсеналец – по личен режим след тежко заболяване. Нещата отнова време сега са немислими, камо ли да се постигнат. Ветераните са наясно с промяната, с новите условия на времето. Затова не съдят, отчитат факта, че днес, все пак, „Арсенал“ остава почти единствената голяма фирма у нас, реализираща сила социална политика, която следва традицията. И днес се следва идеята на покойната вече профсъюзна деятелка Стойка Калчева, стартирала мащабна дейност по създаването на придобивки по заводи – т.нр. „битовки“, които се поддържат и сега, стаи за жената, места за почивка в близост до работните места. Понеже всяка социална дейност следва да се обезпечи финансово, организацията тогава се координира с комбинатското ръководство, лично с генералния директор тогава инж. Тончо Чуколов.

Не беше лесно, но стана!

„Нищо не се решаваше без текката дума на Профсъюза“, помнят ветераните. От понеделнишките оперативки на комбинатско ниво тръгват много идеи и дела. Прави се специално съвещание по социалната политика, изготвя се и се следва стриктно сериозна програ-

ги уважаваха, защото им помагаха и обезпечаваха със средства“, споделя Лазаров. Имало подкрепа, след кандидатстване и подбор по заслуги към предприятието, дори за финансиране на лични проекти за строителство на жилище. С опита си на плановик, ръководител на Планов отдел, партиен ръководител в „Арсенал“ и „Хидравлика“, в ГК на БКП в Казанлък и Павел Баня, Лазаров ценя най-много именно профсъюзната си работа. Промените го вадят от активния живот, с пенсия се сдобива след осем години като занаятчия – шивач. Но интересът му към обществените дела, както и за всички тук, не стихва, без да говорят за това излишно.

Тихо си стоят и Русин Колев, профпредседател на Заводите 8 и 1, и Ангел Тотев, шеф на комитета в Завод 7, с 47-годишен стаж в „Арсенал“ с начало в производството и в отговорностите на началници цех и производствен отдел. Този път групата „пише отсъствие“ на бившия профпредседател на завод 5 Христо Митеев. Стайко Димитров, някогашен шеф на Централна физична лаборатория, също почти не се обажда. Иван Кичуков липсва, нещо боледува, но е неразделна част от атмосферата на групата. Опитът и

жат на днешните Първи. Помнят уважението на експекта Стефан Дамянов, с когото активно комуникирали.

Активно и сега разнищат икономиката и по Адам Смит, и по Малтус.

Имат позиция и за Еврозоната, и за вече сваленото правителство, което, в общи линии, одобряват. Категорично считат, че най-после в държавата е дошло време за реална държавна социална политика, поета от правителството. Не одобряват правителствената криза. Но политиката не е приоритет в техните срещи и в техния живот като цяло. „Важното е да си направим живота интересен, кой, ако не ние, съмите?“, смее се Томата през спомени излети и барбекюта от Розово през Хаджи Димитрово, Овощник и Павел Баня, край които той крои и бъдещи планове. Групата не се отказва и от мечтата си за свое място под крилото на „Арсенал“ – фирмрен клуб на ветераните синдикалисти, „заштото „Арсенал“ и неговите хора го заслужават!... Тук всеки отделен четвъртъчен час определено не е загубен. Най-малкото, защото той задължително съвръща с очакването на следващия.

Диана Рамналиева

с ярка заслуга за живота на тези сбирки повече от 20 години. Но: „Идеята е на Томата и Бачо Кольо!“, подчертават

ното навремето. Недостатъкът остават социалните придобивки с почивките за всички работници в бази-

„АРСЕНАЛ“ АД – С ГРИЖА ЗА ХОРАТА

Част 4

ВСК – взаимната помощ

71 години навършила пред 2022-ва взаимоспомагателната каса в „Арсенал“. Основана на общозаводско учредително събрание през октомври 1951 година, ВСК в „Арсенал“ си е извършила авторитета на институция в завода, която помага в нужда на работещите в предприятието. Към момента членовете на Касата са 3100, непрекъснато се подават и нови молби за членство. Максималният размер на заема, който може да бъде отпуснат, непрекъснато се е увеличавал през годините и към днешна дата е 5000 лв. От 2017 г. Касата значително е улеснила работата си чрез въвеждането на нов програмен продукт – софтуер за обслужване и отчетност, съобразен с използваната операционна система и начина на работа. Но най-важното в тази дейност е взаимопомощта, на която арсеналци винаги могат да разчитат, когато им е необходима финансова подкрепа при добри условия.

През 2022-ра ВСК в „Арсенал“ навършила 71 години

Максималният размер на заема, който може да бъде отпуснат, непрекъснато се е увеличавал през годините и към днешна дата е 5000 лв. От 2017 г. Касата значително е улеснила работата си чрез въвеждането на нов програмен продукт – софтуер за обслужване и отчетност, съобразен с използваната операционна система и начина на работа. Но най-важното в тази дейност е взаимопомощта, на която арсеналци винаги могат да разчитат, когато им е необходима финансова подкрепа при добри условия.

ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИЯ ФУТБОЛ

Футболен клуб „Арсенал-2000“ е наследник на футболните традиции в завода още с преместването на Софийския артилерийски арсенал в Казанлък и създаването на Държавната военна фабрика. Настоящият ФК „Арсенал-2000“ вече има 11-годишна история в развитието на детско-юношеския футбол. В арсеналския клуб тренират десетки казанлъшки деца в различни възрастови групи. Осигурени са едини от най-добрите условия за спорт и физическо развитие – подрастващите тренират, без да заплащат такса, осигурени са им екипи, спортната базата е изцяло обновена, фирменият стадион е ремонтиран и се поддържа в отлично състояние, съблекалните и залата за фитнес са обзаведени с ново оборудване. „Арсенал“ поема разходите за храна и транспорт на отборите в клуба при пътуването им за срещи извън Казанлък. Тук тренират не само деца на арсеналци, по този начин дружеството подкрепя и подпомага развитието на спорта в целия град.

Младите надежди на ФК „Арсенал - 2000“

Спортът

Физическото развитие и поддържането на спортен дух също е една от посоките, в които „Арсенал“ не спира да работи. Всяка година за фирмения празник се провеждат състезания по футбол, волейбол, тегление на въже, народна топка. Състезават се мъже и жени от различни заводи, излизват се победители в крайно оспорвани надпревари. За първи път след прекъсване от близо 30 години през 2021-ва в „Арсенал“ бяха възстановени заводските спортни състезания – между отделни цехове, отдели и звена в съставните заводи. Отбори във всеки завод от структурата на предприятието се състезаваха помежду си в различни дисциплини: волейбол – мъже и жени, футбол – мъже и жени, тенис на маса, народна топка, дърпане на въже. Тези състезания се провеждат преди традиционните спортни събития, посветени на фирмения празник, като идеята за повече спортни инициативи на организаторите от КНСБ е провокирана от максимата „Здрав дух – в здраво тяло“.

Участниците в заводските състезания през 2021 г.

На 14 ноември 1975 г. на едно от най-красивите места в центъра на Казанлък е направена първата копка за изграждането на нов голям и модерен Дом на културата. Построен със средствата и възможностите на „Арсенал“, той е открит

ДОМ НА КУЛТУРАТА „АРСЕНАЛ“

за експлоатация през 1990 г. Това е най-големият културен институт в общината, с красива архитектура, разполагаш с много зали и необходимите технически средства и удобства. По големина и технически възможности той се нарежда на трето място в страната след Националния дворец на културата – София, и Фестивалния комплекс във Варна. И днес голяма част от културните събития на общината се провеждат на негова територия.

Домът на културата и провежданите в него събития са част от мащабната социална политика на „Арсенал“, чиято цел е осигуряването на необходимия баланс между трудова дейност и социални потребности и то не само за арсеналци, но и за цялата казанлъшка общност, подкрепляйки всички полезни и значими културни изяви и социални инициативи.

В репертоара на арсеналци са включени над 53 танцови произведения. Всеки танц се изпълнява с характерната народна носия за съответната етнографска област. А самият ансамбъл „Арсенал“ се е превърнал в емблема на българо-японското приятелство и сътрудничество в сферата на културата.

Фолклорен ансамбъл „Арсенал“

Фолклорен ансамбъл „Арсенал“ е едно от най-красивите проявления на широкобхватната социална политика на дружеството, реализирана в сферата на изкуството и културата. Танцьорите – всяка година над 200 деца, юноши и по-големи момичета и момчета, не заплащат такса за обучението си. Финансовата обезпеченост на ансамбъла се осъществява от фирма „Арсенал“.

Създаден през 1947 г., вече 75 години танцовият състав разнася славата на българския фолклор по земното кълбо. Изнесъл е хиляди концерти, гостувал е в почти във всички държави и континенти по света. През репетиционните зали на ансамбъла са преминали поколения талантливи канцълчани.

Паркове и кътчета за отдых

Парковите пространства на „Арсенал“ са изключително добре и грижливо поддържани. За зелено-цветното богатство в завода се грижи отдел „Битово обслужване“. А периметърът на дейностите му е обширен, простира се на територията на цялото предприятие, включва и поддръжката на фирмения стадион и двора на детската градина „Буратино“. Само за летния сезон тази година звено „Озеленяване“ към отдела е засадило над 10 000 стръка цветя – калдъръмчета, дали, летни гербери и тагетес. Насен на тяхно място ще разцъфнат 9000 виоли. Така е всяка година, а кампанията по зацветяването е динамична. Изборът на растенията и естетическото оформление на площадите се планира предварително, като се обръща внимание на комбинациите между цветните видове, за да се получи желаният колорит. През последните години арсеналското

Парк до управлението на Завод 12

звено „Озеленяване“ само произвежда посадъчния материал за зацветяването. В парковете и алеите на предприятието има още много други растителни видове – пампасна трева, чимшир, декоративни рози, вечнозелени храсти. Тук се полагат гръжки и за вековните дървета, които са гордост за всяко градско пространство.

Заслуга за веднадесетата атмосфера имат и самите арсеналци, които с голямо въображение оформят атрактивни кътчета за отдих. Люлки от неизползвани вече чертожни дъски, масички и лейки от излязло от употреба оборудване, пъстри цветни лехи, грижливо оформени във времето за почивка, създават настроение и правят още по-приятна работната среда.

Юлия Младенова

„АРСЕНАЛ“ ПРЕДЛАГА НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

**„Арсенал“ АД
предлага работа на
IT специалисти**

Описание и изисквания:

„Арсенал АД“ търси да назначи IT специалисти – 5 души.

Задълженията включват:

- Инсталирате и настройка на Linux (Debian /Red Hat) Windows работни станции за работа в мрежова среда;
- Осигуряване на софтуерна поддръжка на поверените устройства.

Нашите изисквания:

- Опит в инсталацията и поддръжката на клиентски операционни системи: Windows, Linux;
- Основни познания за ползване на LibreOffice / OpenOffice, Thunderbird / MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Outlook);
- Познания в областта на мрежовите комуникации: LAN, TCP/IP, виртуални мрежови сегменти (VLAN);
- Опит в конфигурирането и настройката на мрежови устройства;
- Конфигуриране и проследяване и отстраняване на мрежови проблеми;
- Опит в изграждането и мрежовото окабеляване на сървърни шкафове и на крайните клиенти;
- Отстранява възникнали хардуерни и софтуерни проблеми по потребителски и сървърни системи;
- Опит с периферни устройства: принтери, настройка и въвеждане в експлоатация, отстраняване на проблеми, възникнали с тях;
- Добро аналитично мислене и умение за отстраняване на проблеми навременно. Самоинициативност.

Счита се за предимство:

- Опит в обучение и консултиране на крайни клиенти;
- Образование: бакалавър или по-висока степен в областта на информационните технологии или близка до нея, с добре застъпена подготовка по информационни технологии;
- Основни познания в скрипtinga: Bash / PowerShell.

Ние предлагаме:

- Работа с млад и креативен екип;
- Заплащане по всички установени законови изисквания;
- Заплата, адекватна на търсените знания и възможности.

За повече информация: 0882987823, Танъо Стоев

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4.

Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: 0431/57747

„АРСЕНАЛ“ АД

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ ЗА НУЖДИТЕ НА ЗАВОД 5

ИНЖЕНЕР-ПРОЕКТАНТ ПО ЕЛЕКТРО КИП И АВТОМАТИЗАЦИЯ

Описание и изисквания:

- Разработване на проекти за комплексна автоматизация на производствените процеси;
- Проектиране на електро-инсталации;
- Проектиране на системи за управление на машини, инсталации и съоръжения, базирани на контролери;
- Проектиране на автоматизирани системи за управление на нестандартно оборудване и съоръжения;
- Изчисляване и оразмеряване на проектирани инсталации и системи;
- Внедряване /монтаж, пуск и настройка/ на системи за управление и автоматизация;
- Осъществяване на авторски контрол на производството и монтажа на инсталации и съоръжения;
- Усъвършенстване на съществуващи инсталации и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики.

Изисквания към кандидатите:

- Висше техническо образование – бакалавър или магистър;
- Владеене на чужди езици е предимство;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, EPLAN, софтуер за управление и проектиране;
- Опит в проектирането на системи за управление, базирани на промишлени контролери, КИП и А съоръжения, промишлена автоматизация и електро-инсталации;
- Познания в съответната нормативна база и специализирани софтуерни продукти.

Личностни качества: Способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност.

РЪКОВОДИТЕЛ КОНСТРУКТИВЕН ОТДЕЛ

Задачи и отговорности:

- Ръководи и организира разработването на конструктивна документация на машини, детайли и изделия, необходими за производството;
- Разпределя разработването на нови изделия и контролира изпълнението на отделните етапи;
- Подготвя план и следи за изпълнението му по график, следейки стриктно изискванията на ръководството;
- Комуникира ефективно с колеги от фирмата с цел навременно и качествено осъществяване на дейностите;
- Извършване якости и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;
- Осъществява авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения;
- Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики;
- Работи в екип с всички участници в процеса.

Изисквания към кандидатите:

- Висше инженерно техническо образование в областта на машиностроенето;
- Владеене на английски език /писмено и говоримо/;
- Опит на подобна позиция;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, Solidworks, TopSolid.;
- Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

Личностни качества: Отлични административни, организационни и комуникационни умения, способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност, работа в екип, поемане на лична отговорност.

ИНЖЕНЕР-КОНСТРУКТОР

Описание и изисквания:

- Конструиране на нестандартно оборудване и инсталации;
- Конструиране на машини;
- Конструиране на технологична екипировка;
- Извършване якости и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;
- Осъществяване на авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения;
- Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики.

Изисквания към кандидатите:

- Висше образование – бакалавър или магистър;
- Владеене на чужди езици е предимство;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, Solidworks, TopSolid.;
- Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

Личностни качества: Способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сферата на машиностроенето, с широка и разностраница социална политика – предоставят се месечни ваучери за храна, осигурено е столово хранене, както и редица други предимства.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4. Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Телефон за контакти: 0431/57747

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

Специалисти:

- Инженер-металург - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Металоизнане и термична обработка на металите“ или други подобни; Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси по термична обработка, коване и обемно щампована на метали и сплави. Работа със специализиран софтуер.

- Инженер-конструктор - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване на конструкторска документация на приспособления и екипировка за нанасяне на химични, галванични и лакобоядийски покрития.

- Инженер-технолог на пластмасите и каучука - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Технология на пластмасите и каучука“ или други подобни. Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за преработване на пластмаси и каучук чрез шприцане и пресоване.

- Инженер химични процеси - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за нанасяне на химични и галванични покрития и за защита на металите от корозия.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

- Началник-смяна - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Професионален опит 5 години.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

- Инженер контролно-измервателни уреди и апаратура - 1 човек, висше техническо образование;

- Инженер ВиК - 1 човек, висше образование;

Инженер енергетик - 1 човек, висше образование.

Стоковед - 1 човек, средно специално икономическо образование;

Техник, електронна техника - 1 човек, висше образование;

Инженер производство - 5 души, висше образование;

Работници по следните професии:

- Апаратчици - 2 души, средно образование;

Байцава на метали - 3 души, мъже, средно образование;

Бобиньор ел. машини - 2 души, средно специално образование;

Бояджии промишлени изделия, на 8-часов работен ден - 10 души, средно образование;

Водач на електрокар - 1 човек, средно образование;

Електроизолист - 2 души, средно специално, средно-профессионален образование;

Електрозварчник - 1 човек, средно образование;

Електрончик - 1 човек, средно-специално образование;

Електромонтър - 5 души, средно образование;

Електромонтър, изграждане, поддръжк

ка и ремонт - 5 души, средно образование;

Електромонтър, изпитване ел. съоръжения - 2 души, средно специално образование;

Електромонтър - 13 души, средно специално образование;

Електротехник - 2 души, средно образование;

Заварчик - 3 души, средно специално образование;

Изпитател, хидравлично налягане ММ - 2 души, мъже, средно образование;

Изпитател на взривни материали - 3 души, средно или средно специално /техническо/ образование;

Инструменталчик - 6 души, средно специално образование;

Книговодител КОС - 1 човек, средно специално образование;

Ковач - 1 човек, средно образование;

Лакировач, метал - 4 души, жени, средно образование, работа на смени;

Машинен монтър-ремонт на машини - 2 души, средно образование;

Машинен оператор амуниции - 1 човек, средно образование;

Машинен оператор компресор - 2 души, средно образование;

Машинен оператор ММ пробивчик - 1 човек, средно специално образование;

Машинен оператор ММ - 52 души, средно образование;

Машинен оператор ММ с ЦПУ - 135 души, средно образование;

Машинен оператор производство експлозивни вещества - 71 души, жени, средно образование;

Моделчик метални отливки - 1 човек, средно специално образование;

Монтър електронно производствено оборудване - 3 души, средно специално образование;

Монтажник изделия от метал /боеприпаси/ - 126 души, средно образование;

Монтър поддръжка инсталации и оборудване - 3 души, средно образование;

Настройчик ММ с ЦПУ - 1 човек, средно специално (техническо) образование;

Настройчик на пресови металообработващи машини - 4 души, мъже, средно специално (техническо);

Настройчик оператор, хонинг машини - 2 души, средно специално /техническо/ образование;

Общ работник в промишлеността - 13 души, мъже, средно образование;

Оксигенист - 2 души, средно образование;

Оператори на преса за метал - 17 жени и мъже;

Оператор филтър ротационен барабан - 2 души;

Производствени контроли, на 8-часов работен ден - 8 души, жени, със средно образование;

Производствени контроли, на 7-часов работен ден - 3 души, жени, със средно образование;

Пясъкоструйчик - 1 човек, средно образование;

Раб. хидротехн. съоръжения - 4 души, средно образование;

Резач метал - 3 души, средно, средно специално, средно-профессионален образование;

Стругар - 14 души, средно образование;

Термист ОЦВ - 2 души, средно специално образование;

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

търси да назначи за нуждите на

Инструменталния завод

работници по следните професии:

1. Шлайфист;

2. Стругар;

3. Фрезист;

4. Шлосер-инструменталчик;

5. Координатчик.

Изисквания:

- Завършено средно образование;

- Умения за самостоятелна работа по професията.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сфера „Машиностроение“, с широка и разностранна социална политика – предоставят се месечни ваучери за храна, осигурени са столово хранене и редица други придобивки.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на централния портал от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес kadri@arsenal-bg.com или да бъдат подадени на място на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4 – всеки делничен ден.

Телефон за контакти: 0885 079 187

- Техник, електронна техника - 1 човек, средно специално образование;

Формовачи, столяри, модели - 2 души, средно, средно-профессионален образование;

Фрезисти - 17 души, средно специално;

Шивач, кроящ, сарач - 5 души, средно образование;

Шлайфист - 5 души

Шлосер - 60 души, мъж, средно образование;

Чистач - 4 души, средно образование;

Изисквания: Умения за самостоятелна работа и професионален опит.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сферата на машиностроенето, с широка и разностранна социална политика – предоставят се месечни ваучери за храна, осигурено е столово хранене и редица други предимства.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД www.arsenal-bg.com/kadri или да ги получат от Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4. Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: 0431/5 77 47

ДО 30 ЮЛИ ОСТАВА ЗАТВОРЕНА УЛ. „ТОНЗОС“

До 30 юли 2022 г. важи въведената временна организация на движението, свързана със затварянето на западното пътно платно за движение, спиркането и паркирането на пътни превозни средства на ул. „Тонзос“ в участъка от кръстовището с ул. „Константин Величков“ до кръстовището с ул. „Цар Иван Шишман“.

Въвежда се временен режим на движение на моторните превозни средства по обходните булеварди и улици: бул. „Розова долина“, ул. „Тонзос“ /източното пътно платно/, ул. „Цар Иван Шишман“ към съществуващата улична мрежа в град Казанлък.

Временната забрана за обществено ползване на посочените участъци ще продължи до 17:00 часа на 30 юли 2022 г.

Промените в движението се налагат заради извършването на ремонтни дейности за подмяна на водопроводната и канализационна мрежа в град Казанлък от „ВиК“ ЕООД - Стара Загора.

26 АРСЕНАЛЦИ ЗАЩИТИХА ДИПЛОМНИ РАБОТИ ЗА МАГИСТЪР-ИНЖЕНЕРИ

26 работници и служители на „Арсенал“ АД трия”.

Вторият ден на защита на

11 юли – Защита на магистратурата в Техническия колеж

успешно защитиха своите дипломни работи и вече са дипломирани магистър-инженери по специалността „Технология на машиностроенето“. Защитата се проведе в два последователни дни – на 11 и 12 юли 2022 г.

Десет арсеналци защитиха разработените си теми в сградата на Техническия колеж в Казанлък на 11 юли. Кандидатите представиха своите работи пред 9-членна комисия, сред тях и ръководителят на направление „Образование и квалификация“ в „Арсенал“ АД инж. Владимир Чучумищев. Дипломантите се представиха отлично, като постигнаха среден успех 5,80.

„Отдавна имахме идеята завършилите вече Обединения колеж към Технически университет - София да продължат своето образование след бакалавърската степен в Инженерно-педагогическия факултет на ТУ - София в Сливен. Сега, благодарение подкрепата на „Арсенал“ АД и на други индустриални фирми в Казанлък, завършва първия випуск, който придобива магистърска степен по специалността „Технология на машиностроенето“, заяви доц. д-р инж. Койчо Атанасов, председател на изпитната комисия. По думите му, това е „взаимно изгодно сътрудничество, което ще допринесе за модернизацията и подобряването на ефективността на нашите партньори, които са водещи в местната инду-

дипломните работи в образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалността „Технология на машиностроенето“ към Технически колеж - Казанлък се проведе в „Арсенал“ АД на 12 юли.

16-имата работници и служители на оръжейното дружество, които избраха обучение и по специални дисциплини, се представиха отлично на изпита, който бе проведен в учебния

центр на фирмата. Темите на дипломантите бяха конкретно свързани с производство-

то на специална продукция в предприятието. Изпитната комисия, с председател доц. д-р инж. Койчо Атанасов, оцени с отличен всички арсеналци.

„Поздравявам ви за положеното старание и демонстрираните знания при представянето на дипломните разработки и при отговорите на въпросите от страна на комисията. Вие вече сте магистър-инженери по специалността „Технология на машиностроенето“. Представихте се изключително успешно. Бъдете здрави, поже-

колеж в Казанлък и Инженерно-педагогическият факултет в Сливен към ТУ - София, което

е била нужна допълнителна мотивация, за да продължи образоването си, защото организацията на учебния процес е много добра, а от страна на работодателя инициативността и желанието за професионално развитие на работниците и служителите се насячват по всички възможни начини.

Милен Дунков: „От ученик ми е вървала математиката и съжалявам, че навремето не продължих образоването си. Още като следвах

в Техническия колеж в Казанлък, се интересувах как мога да продължа обучението си, евентуално в Габрово или Сливен. Затова, когато чух за магистърската програма, изобщо не се поколебах. Работата ми е свързана с много техническа документация, с дейността на конструкторите и технозите. Това ми бе много полезно при подготовката на темата, която иначе не е пряко свързана със службите ми задължения. Поради пандемията, голяма част от обучението мина онлайн, но въпреки това научихме много. Лично на мен най-интересни ми бяха програмите, с които се изработват чертежите на детайлите и техните 3D-модели. Наложи се да работя с няколко програми, включи-

телно и такива, които имат съвсем различна концепция, а това е ценен опит, който, надявам се, ще ми е нужен и в бъдеще. Милен Дунков е експерт при нормиране на труда към

цаха за мерителни уреди. Той е възпитаник на Механотехникума в Казанлък, известно време е работил в сферата на търговията, а в „Арсенал“ е от края на 2016-а. По време на обучението си в Техническия колеж в Казанлък Милен Дунков бе един от изявените и активни студенти.

Димитър Славов

даде възможност да се организират иновативни форми на обучение в Казанлък на бакалавърска и магистърска образователни степени. Сигурен съм, че сътрудничеството ни ще продължи да се развива и през следващите години. На всички абсолвенти – честито! И да продължавате все така успешно“, каза от името на „Арсенал“ инж. Чучумищев.

Двама от новите магистри

Елисавета Пондева: „Работата в „Арсенал“ много ми помогна при подго-

Част от Изпитната комисия

Елисавета Пондева

товката за защитата, тъй като темата ми за изследване, оценка и анализ на точността при изработването на детайли е пряко свързана с практиката.

Много ми помогнаха и колегите – конструктори и технози, както и научният ми ръководител Пламен Петков, който също е конструктор в заводът. Елисавета Пондева работи като статистик в цех 170 на Завод 5. Защитила е бакалавърска степен по специалността „Машиностроение и уредостроение“ в Техническия колеж в Казанлък. Според нея, не е

Милен Дунков

НАД 50 МУЗИКАНТИ СЕ ВКЛЮЧВАТ В OPEN BUZLUDZHA '2022

Фестивалът OPEN BUZLUDZHA-2022 ще се проведе на 19, 20 и 21 август на поляната при хижа „Бузлуджа“ с организатори фондация „Проект Бузлуджа“, Община Казанлък и „Бар Дак“. Тази година на той ще изменена феномената на фестивалния живот с много музика и богата дневна програма,

Част от доброволците на Бузлуджа

с културно наследство, спортни състезания, туристически обиколки, работилници и много други.

Освен Р.И.Ф., „Уикеда“, „Керана и космонавтите“ и Държавна опера - Стара Загора, фестивалът дава поле за изява на 20 млади групи и над 30 DJ.

Заедно с тях, към каузата на събитието „Ти си ключът. Отвори Бузлуджа“, целяща отварянето на муниципалния комплекс на Бузлуджа, се присъединяват партньори и съмишленци, които създават пъстра и любопитна дневна програма. Културни и природни изживявания ще дадат възможност на всеки посетител да открие болатствата на дестинация „Бузлуджа“.

Ще се проводят разговори за бъдещето на муниципалния комплекс на Бузлуджа с екипа на фондация „Проект Бузлуджа“, а екскурзоводите от „CoolTour“ ще разкажат част от тайните на комплекса с турите около муниципалния комплекс. Присъстващите ще погледнат и по-назад в историята на мястото с беседа за Хаджи Димитър от Национален парк-музей „Шипка-Бузлуджа“. По време на фестивала на съседния връх ще се проводят честванията, посветени на 145-ата годишнина на Шипченската епopeя.

А любителите на фотографията могат да се включат във фотоконкурса „Различната Бузлуджа“ за оригинални кадри на муниципалния комплекс. Срокът за изпращане на снимките е 31 юли. Най-добрите от тях ще се превърнат в картички на фестивала Open Buzludzha'2022.

НАДЯВАМЕ СЕ ДА ИМА НОВ ПЛАНЕТАРИУМ ДО КРАЯ НА 2022-РА

Казва д-р Алексей Стоев, директор на Старозагорската астрономическа обсерватория

Д-р Алексей Стоев е директор на Астрономическа обсерватория „Юрий Гагарин“ - Стара Загора от 1984 г. Роден е на 15 декември 1952 г. в Пазарджик. Завърши физика в Пловдивския университет „Св. Панайот Хилендарски“. Докторска степен защитава в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2002-ра. Автор е на над 350 научни труда, публикувани в наши и чуждестранни издания. Интересите му включват още физическа спелеология и археоастрономия. Участвал е в експедиции и различни научни форуми в над 40 държави.

- Д-р Стоев, първият български спътник „България-1300“ ще бъде поставен в Стара Загора. Как се стигна до тази идея?

- Инициативата е на членове на Гражданско сдружение „Лила“, чийто председател е Олег Стоилов. Спътникът „Интеркосмос - България-1300“ е изстрелян на 7 август 1981 г. със съветска ракета-носител, но апаратурата му е изцяло произведена в България. Тя включва 12 научни инструменти, които измерват и изследват лъчения и заредени частици и тяхното влияние върху различни слоеве на атмосферата. Апаратурата е много качествена и модерна за времето си, а информациите от нея е високо оценена от учени в цял свят, включително и тези извън тогавашните социалистически страни. Естествено, през 80-е години на миналия век електрониката е много по-различна и по-обемна от сегашната, това обуславя и големия размер на съдия спътник – теглото му е 1500 кг. По същото време, малко преди да бъде изстрелян българският спътник, американците качват в орбита своя аналогичен модел „Дайнамикс Експлорър“, с аналогични параметри. В щатите оценяват високо постиженията на българската наука и промишленост, като използват за сравнение някои от нашите данни.

Поставянето на спътника „България-1300“ в Стара Загора е и реверанс към местните учени от Филиала на Института за космически изследвания и технологии при БАН, които също имат значим принос в разработката. Това е проф. Митко Гогошев, съпругата му доц. Цветана Гогошева и други специалисти от екипа. Смятам, че сега не бихме могли да реализираме подобна идея. Обикновено такива проекти се правят съвместно от няколко държави. Днес възможностите са много по-големи – заради бурното развитие на електрониката и на системите на ракетиносили. Например, подобни изследвания се правят с много по-малки по размери спътници, които се изстрелят с една ракета-носител. Техният размер е не повече

от един метър. Въпреки много по-малкия размер, благодарение минимизираното на електрониката и оптиката, във всеки един от споменатите спътници има по 8-10 измервателни устройства.

Сега българските учени участват в различни съвместни проекти на НАСА, на Европейската космическа агенция. Може да се каже, че от някогашния огън поддържате малко пламъче, което при подходящи условия може отново да се разгори. Например, проф. Цветан Дачев и неговият екип разработват апаратура, която измерва радиацията в международната космическа станция и как тя влияе на физиологията на нейните обитатели. Подобни датчици, българска разработка, са включени и в една от мисии до Марс. Оказва се, че поради разредената атмосфера и липсата на магнитосфера на Червената планета, вероятно бъдещите астронавти ще трябва да имат сериозна антирадиационна защита, да живеят под повърхността на планетата, а от базата си ще излизат за кратки мисии в специални защитни скафандри и превозни средства. Вероятно повечето изследвания ще трябва да се правят от роботи и автоматизирани апарати.

- Въпросният спътник е още в орбита, негов модел ли ще бъде монтиран?

- Навремето са произведени три идентични модели, като всеки един от тях е можел да бъде изстрелян и да работи в космоса. Първият от тях е използван за тестване на системите. Вторият е в орбита, като първоначално е проектиран да работи една година, но е функционирал почти две години. „България-1300“ ще остане в орбитата си през следващите 500 години. Този, който ще поставим на определеното от Общината Стара Загора място – в парк „Артилерийски“, е третият, който се съхраняваше в ИКИТ - БАН. През годините е демонстриран на различни изложби, което е довело до сънна амортизация на боядисаните метални части и на състоянието на отделни агрегати и системи. Сега, благодарение усилията на ръководствата и специали-

стите от няколко завода, той е разглобен и се реставрира. Спътникът ще бъде изложен в защищена среда, която ще го предпазва от външните условия и от посегателства, че има екрани за мултимедийна презентация. Така хората не само ще могат да го видят, но и да се запознаят с развитието на космическата индустрия, за да се събуди интересът на младите към тази дейност, която е важна за развитието на нашата страна и цялото човечество.

- А как въврви изграждането на новия планетариум?

- Това е другата ни важна задача. С различни обществени инициативи и с подкрепата на кмета на Стара Загора Живко Тодоров бяха събрани около 70 000 лева. Тази сума се допълни със средства от редица проекти,

ва се спряхме на американската оферта, като при нея системата е дигитална. Проектът и куполът, както и останалите елементи на планетариума, вече са закупени и доставени. Залата, в която ще стартият планетариум, не е подходяща за новия, поради различните технологии при изграждането на купола. При новото проектиране се предвижда да се събори част от покрива на ГПЧЕ „Ромен Ролан“, за да се изгради ново помещение с форма на паралелепипед, което ще осигури възможността в неговата вътрешност да се монтира новият купол. Надяваме се да сме готови до края на годината, защото самото преустройство на сградата изисква много време. Езиковата гимназия е архитектурен паметник и това прави процедурите още по-сложни. Американски инженери и техники от фирма „Спци“ ще извършват монтирането на купола и апаратура, както и ще обучат персонала за работата с новата техника.

- Завърнахте се от научна експедиция в Гърция...

- Това е другата ни важна задача. С различни обществени инициативи и с подкрепата на кмета на Стара Загора Живко Тодоров бяха събрани около 70 000 лева. Тази сума се допълни със средства от редица проекти,

Толкова соларни дискове на едно място лично аз не съм виждал. Тези наблюдения и позиции на Слънцето са били много важни за живота на древните, защото са свързани с техния култов календар. В една мито-поетична епоха, където всичко случващо се е свързано с цял пантеон от божества, ритуалите трябва да стават в точно определено време. Това е изисквало точност, която може да се открие в структурата и ориентациите на подобен тип паметници от тази далечна епоха.

Специално на Балканите българската археоастрономия има много значим принос. Миналата година Астрономическата обсерватория в Стара Загора бе домакин на Европейския конгрес по археоастрономия. Тази година форумът ще бъде в Тимишоара, Румъния. Повече от пет години се води курс по археоастрономия за студенти-магистри от Катедра „Астрономия“ при Физическия факултет на СУ „Климент Охридски“.

- Доколко археоастрономията стимулира развитието на туризма?

- Интересът към подобни обекти расте и това изисква местните общности, на чиято територия се намират обектите, да направят серии засилния за тяхната социализация. Един прекрасен пример за тъкът обект е Мегалитът край Бузовград в община Казанлък. Също и пещерата Тангардък Кая край Кърджали, Белинташ край Асеновград, популярни са още и мегалитът край Момчилград – Татул, Харман кая и др. Разговоряли сме с Министерството на културата за социализирането на практическите сълнчеви календари в пещера Магурата и тази край с. Байлово, Софийско, до които дъстъпът днес е доста труден.

- Какви явления могат да се наблюдават на звездното небе до края на годината?

- За съжаление, от България няма да може да се види пълно лунно или слънчево затъмнение. Ще може да се наблюдава единствено при ясно и безоблачно небе частично слънчево затъмнение на 25 октомври 2022 г., като най-голямата фаза се очаква около 14 ч. Добра възможност за наблюдение ще има и за няколко метеоритни потоци – Персеидите през юли/август, Драконидите – през октомври и Джеминиди – през декември, както и да се наблюдават планетите Венера, Марс, Юпитер и Сатурн и различните фази на Луната. Следим и движението на много комети, но засега нямаме яснота дали ще станат подходящи за масово наблюдение. Техните „опашки“ ясно се виждат едва при доближаването им до Слънцето.

Димитър Бахчеванов

Макет на спътника в парка

УНИКАЛНИТЕ МУЗЕИ НА БЪЛГАРИЯ

Началото на музейното дело в България е поставено през 1891 г. 130 години по-късно, към 2021 г., музеите в страната са 184, в облакт Стара Загора са 13. Всеки музей е ценен

за българската история и култура. Но има музеи, които са уникални не само за България, а и за света. „Трибуна Арсенал“ представя някои от неповторимите български музеи.

Музей на залесителното дело

Музеят на залесителното дело, открит през 1960 г., се намира в гр. Шипка. В двора му са поставени бюстове на Феликс Вожели, с чиято помощ започва организираното залесяване в България, и на Петър Манджуков – началник на първото лесовъдно бюро у нас. На границата между 19-и и 20-и век южните склонове на Стара планина били напълно оголени. Шипка и селищата в Казанлъшката долина били засегнати от тежки природни бедствия – ерозия на почвата, наводнения и порои, които заваличили скали, животни и къщи. Земеделските земи били опустошени. Държавата се обръща за помощ към френското правителство. През 1905 г. в Казанлък пристига инженерът-лесовъд Феликс Луи-Мари Вожели, който оглавява първото Бюро за укрепване на горошицата и залесяване у нас. Той бил посрещнат и в Шипка. В резултат на мащабната мобилизация на хората са създадени десетки хиляди декари нови гори. Залесени били бряг и черен бор, дугласка ела, ларикс, веймутов бор, дъбов жъльд и др. В музея е разположена уникална колекция от фотографии, скици на художника Иван Матов, дневници и други документи, показващи огромна работа, извършена от поколения лесовъди. Експонати на музея са и фотоапаратът на Вожели, негови фотографски плаки, книги, статии, дрехи и инструменти, използвани при залесяването.

Музей „История на котвата“

Музеят „История на котвата“, създаден през 2010 г., се намира на брега на Ахтополския залив. Експонирани са котви, корабни ордия, мортири, монети, керамика, камбанни, намерени сред останките на турски, гръцки, френски, руски, византийски и римски кораби, и всякакво друго корабно оборудване, както и стари карти от римско време, фотографии и гравюри, запечатлящи историята на гр. Ахтопол и неговите жители. Запазен е и старият пристанищен фар.

Музей на стъклото

Музеят на стъклото се намира в гр. Белослав, известен с традициите си в производството и обработката на стъкло. Разположен е на брега на Белославското езеро. Сред атракциите е изработването на ръчно духовни изделия в цеха с пещите, където функционират полуавтоматична машина за производство на фланкони и робот, който подава стъкло от пещта. В т. нар. „стъклена пещера“ посетителите имат възможност собственоръчно да украсят изделия от стъкло и да ги отнесат въвщи за спомен.

Национален музей на транспорта

Националният музей на транспорта е създаден през 1966 г. по повод 100-годишнината на железопътния транспорт в България. Намира се в гр. Рuse, на брега на р. Дунав. Разположен е в сграда

дата на първата железопътна гара у нас, построена през 1866 г. по проект на братя Баркли. Експозицията е в 2 части – в сградата на гарата и в паркомузей. Показани са парни локомотиви и влакове от 19-и и 20-и век, различни модели вагони и уникални вагон-салони за височайши особи. Тук се паят личният вагон на цар Фердинанд I, вагонът, в който турският сultan е правел обиколки, и още много интересни експонати, участващи във филмите „Капитан Петко войвода“, „Записки по българските въстания“, „Турски гамбит“.

Къща-музей „Баба Илийца“

Къща-музей „Баба Илийца“ е изградена през 2003 г. в непосредствена близост до родния дом на баба Илийца в с. Челопек, Врачанско. Баба Илийца е по името на съпруга й Илия, истинското ѝ име е Пена Цветковска. Родена е ок. 1820 г., починала е година след Освобождението. Историята на тази храбра българка, пресъздадена в разказа „Една българка“, Иван Вазов научава през 1899 г., когато, търсейки лобното място на Христо Ботев, спира да отдъхне в местната кръчма. С риск за живота си 60-годишната жена спасява един от Ботевите четници след разгромяването на четата край върхъ Околница. Тя вървяла по тайна малка планинска пътека, а след това преплавала река Искър с ладия. В къщата е подредена богата експозиция от стари предмети на бита, мебели, красиви килими, народни носии от този край и др. Запазени са трикарите столчета на баба Илийца. Голям интерес представлява родословното дърво на прочутата българка, оставила около 400 наследници.

Музей за християнско изкуство

Експозицията за християнско изкуство е създадена през 60-те години на 20 век. Разположена е в крипата на храм-паметника „Св. Александър Невски“. По най-пълния начин е представено развитието на християнското изобразително изкуство по българските

земи. В експозицията присъстват значими произведения, предоставени и от по-рано създадени музеи в страната. Основният акцент е иконописта. Монументалната живопис е частично представена. Включени са произведения на приложните изкуства, шампи, ръкописи и старопечатни книги.

Арт къща-музей „Куклите“

Арт къща „Куклите“ е музей, намиращ се в 100-годишна сграда – паметник на културата, в центъра на

София. Създадена е през 2012 г. В нея „живеят“ над 3000 кукли, събирані половин век. Състои се от музей на играчките, културен център и работилница. В 7 зали са показани различни кукли: музейни, авторски, колекционерски, детски, при-

ложни, за игра. Разказана е историята на костюмите, традициите и обичаите на различни народи. Експозицията на българските фолклорни кукли непрекъснато се обогатява. В зала „Творителница“ всеки посетител може да изработи собствена кукла, да се научи да опакова подаръци, да аранжира цветя, да прави бижута, да рисува върху стъкло, да превръща всяка вещ в изкуство.

Минен музей

Подземният Минен музей в гр. Перник е единствен по рода си на Балкански полуостров. Създаден е през 1986 г. Разположен е в запазените галерии на първия български рудник, които са с дължина около 630 м. Автентични експонати в музея проследяват развитието на минното дело в България.

Плиоценски музей

Природонаучният музей „Плиоценски парк“ е открит през 2013 г. в с. Дорково, Пазарджишко, по идея на проф. Ербер Тома, правил разкопки през 1987 г. Сградата на музея е с цилиндрична форма – от метал и със стъклена купол, с площ 300 кв. м. Представени са находки, открити в палеонтологичното находище около селото. В него, само на 15 кв. м площ, са намерени над 600 кости от над 30 вида едри бозайници – трипъсти коне

хипариони, древни редки маймуни, лъвове, саблезъби тигри, елени, тапири, носорози и мечки.

Това е най-голямото палеонтологично находище на Балканите и втората най-значима експозиция в Европа за плиоценската епоха. В музея се възпроизвеждат звуците, издавани от животните, чийто останки са намерени в находището.

Музей на пчелата

Музеят на пчелата в София е малка шестоъгълна къщичка, изградена от глина и други естествени материали, във формата на пчелна пита. Изрисувана е на ръка. Тя е със специален тревен покрив във цвета за пчелите. Съкленият кошер позволява да се наблюдава реалният живот на пчелите – събиране на полен, правене на мед и излюпване на младите пчели. В музея има и богат снимков и информационен материал за пчелите и ролята им за биоразнообразието. Предлагат се беседи и игри за деца.

Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев. **Редколегия:** Юлия Младенова - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал": e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg, Диана Рамналиева, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, Димитър Бахчеванов : 0888 21 01 00